

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ
ТА РЕЛІГІЙ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ЮНАЦТВА»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

2021: події, ювілеї року

Інформаційний календар

ЗАПОРІЖЖЯ 2020

УДК 050 (059)

2021: події, ювілеї року : інформ. календар / уклад. : В. В. Писанець ; комун. закл. «Запорізька обл. б-ка для юнацтва» Запорізької обласної ради. – Запоріжжя, 2020. – 34 с.

Видання «2021: події, ювілеї року» інформує про державні свята, знаменні події, пам'ятні дати, ювілеї українських та зарубіжних діячів літератури, культури, науки, що відзначатимуться у 2021 році, а також міжнародні дні, неофіційні свята (з посиланням на Укази Президента України, Постанови Верховної Ради України, рішення міжнародних організацій).

Інформаційний календар складається:

1. Знаменні події та свята, пам'ятні дати – с. 3-14.
2. Ювіляри 2021 року – 15-27.
3. Цікаво знати, що – 28-33.

Розраховано на бібліотечних фахівців та широке коло читачів.

Укладач, відповідальна за випуск:

В.В. Писанець

Знаменні події та свята, пам'ятні дати

С і ч е н ь

- 1** - Новий рік
- 6** - Святвечір або ніч перед Різдвом
- 7** - Різдво Христове
- 13** - Щедрий вечір (свято Маланки)
- 14** - свято Василя (Новий рік за старим стилем)
- 19** - Водохреща
- 22** - День Соборності України (*відзначення історичної події 1919 року - Акту злуки Української народної республіки і Західноукраїнської народної республіки; Указ Президента України від 21 січня 1999 року № 42/99, відновлено Указом Президента України від 13 листопада 2014 року № 871/2014*)
- ◆ - день прийняття Четвертого універсалу Українською Центральною Радою, що проголошував незалежність УНР від Росії
- 27** - Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту (*Постанова Верховної Ради України від 5 липня 2011 року № 3560-VI «Про 70-річчя трагедії Бабиного Яру»*)
- 28** - день офіційного затвердження Верховною Радою України синьо-жовтого стягу Державним прапором України (*Постанова Верховної Ради України від 28 січня 1992 року № 2067-XXI «Про Державний прапор України»*)
- 29** - День пам'яті Героїв Крут (*Крути – одна з трагічних і легендарних сторінок в історії українських визвольних змагань 1917-1921 років. 29 січня 1918 року 300 юнаків вступили у нерівний бій з п'ятитисячним більшовицьким військом Муравйова. Щорічне вшанування пам'яті Героїв Крут закріплено Постановою Верховної Ради України від 16 травня 2013 року № 261-VII «Про відзначення подвигу героїв бою під Крутами»*)

Л ю т и й

- 15 - День пам'яті воїнів - інтернаціоналістів
- ◆ - Стрітєння Господнє
- 19 - день офіційного затвердження Верховною Радою України тризуба Малим гербом України (*Постанова Верховної Ради України від 19 лютого 1992 року № 2137-XII «Про Державний герб України»*)
- 20 - День Героїв Небесної Сотні (*Указ Президента України від 11 лютого 2015 року № 69/2015 «Про вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні»*)
- 21 - Міжнародний день рідної мови (*встановлений 1999 року на ХХХ сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО з метою захисту мовної й культурної багатоманітності*)

Б е р е з е н ь

- 8 - Міжнародний жіночий день
- 14 - День українського добровольця (*установлений 17 січня 2017 року Верховною Радою України з метою вшанування мужності та героїзму учасників добровольчих формувань, саме 14 березня 2014 року прямо з Майдану перші добровольці відправилися на тренувальну базу, потім в район бойових дій*)
- ◆ - Прощена неділя
- 17 - день створення Української Центральної Ради (*у березні 1917 року керівник клубу «Родина» Товариства українських поступовців Максим Синицький запропонував створити центр для керівництва українським рухом. 4 березня (ст. ст.) у Києві на Володимирській, 42, в приміщенні ТУПу було оголошено про утворення Української Центральної Ради*)
- 21 - Всесвітній день поезії
- ◆ - Міжнародний день лісів
- ◆ - Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації
- 22 - Всесвітній день водних ресурсів

- 24 - Всесвітній день боротьби з туберкульозом
26 - День Національної гвардії України (встановлений Указом Президента України від 18 березня 2015 року №148/2015)

К в і т е н ь

- 4 - День створення НАТО (Північноатлантичний альянс або НАТО - міжнародна міжурядова організація, військово-політичний союз 29 держав Північної Америки і Європи. Північноатлантичний договір підписаний 4 квітня 1949 року у Вашингтоні представниками урядів Бельгії, Великої Британії, Данії, Ісландії, Італії, Канади, Люксембургу, Нідерландів, Норвегії, Португальської республіки, Сполучених Штатів Америки та Французької республіки. Набув чинності з 24 серпня 1949 року. НАТО народилася як результат нездатності ООН того часу забезпечити мир у світі, тоді, коли СРСР ветоував багато постанов Ради безпеки цієї організації)
- 7 - Благовіщення
- ◆ - Всесвітній день здоров'я
- 11 - Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів (згідно з рішенням Генеральної Асамблеї ООН цю дату встановлено як пам'ять про інтернаціональне повстання в'язнів найбільшого концентраційного табору – Бухенвальд. Саме 11 квітня 1945 року останній в'язень вийшов з його воріт із сумно відомим написом «Jedem das Seine» – «Кожному своє». Потім хвиля звільнень досягла інших концтаборів)
- 12 - Всесвітній день авіації і космонавтики
- 17 - Всеукраїнський День довкілля (відзначається у третю суботу квітня щорічно, починаючи з 1999 року, згідно з Указом Президента України «Про День довкілля» від 6 серпня 1998 року № 855/98)
- 18 - Міжнародний день пам'яток і визначних місць (оголошений Центром культурної спадщини ЮНЕСКО у 1983 році)
- ◆ - День пам'яток історії та культури в Україні (відповідно до Указу Президента України від 23 серпня 1999 року № 1062/99)

- 22 - Міжнародний день Землі
- 23 - Всесвітній день книги і авторського права (*традиція святкування Дня книги народилася у Каталонії (Іспанія), де на День Святого Георга прийнято дарувати книжку близьким, а у книгарнях - вручати троянду за кожну куплену книжку. Генеральна конференція ЮНЕСКО, яка проходила у Парижі в 1995 році, обрала 23 квітня з огляду на її символічність для світової літератури, адже саме цього дня народилися та померли багато відомих письменників, і вирішила віддати в цей день данину уваги і шани книжкам та авторам*)
- 25 - Вербна неділя
- 26 - Міжнародний день пам'яті Чорнобиля

Т р а в е н ь

- 1 - Свято Весни і Праці та Міжнародний день солідарності трудящих
- 2 - Великдень
- 8 - День пам'яті та примирення (*Указ Президента України від 24 березня 2015 року № 169/2015 «Про заходи з відзначення у 2015 році 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни»*)
- 9 - День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні
- ◆ - День матері в Україні (*міжнародне свято, започатковане в США у 1910 році в штаті Вірджинія. День матері в Україні встановлений Указом Президента від 10 травня 1999 року № 489/99 і щорічно відзначається в другу неділю травня*)
- 15 - Міжнародний день сім'ї
- ◆ - День Європи (*міжнародне свято, рішенням Європейського Союзу на Саміті Ради ЄС у Мілані 1985 року відзначається 9 травня; до 1997 року мало культурно-мистецьку спрямованість, потім стало більш політичним. Україна – єдина держава не член ЄС, в якій на державному рівні відзначається свято у 3-тю суботу травня відповідно до Указу Президента України від 19 квітня 2003 року №339/2003 «Про День Європи»*)

- 16 - День пам'яті жертв політичних репресій (*Указ Президента України від 21 травня 2007 року № 431/2007 «Про заходи у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору - масових політичних репресій 1937-1938 років»*)
- ◆ - День пам'яті померлих від СНІДу
- 18 - День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу, День боротьби за права кримськотатарського народу (*Постанова Верховної Ради України від 12 листопада 2015 року № 792-VIII «Про визнання геноциду кримськотатарського народу», Указ Президента України від 16 травня 2014 року № 472/2014 «Про День боротьби за права кримськотатарського народу»*)
- 20 - День вишиванки (*неофіційне свято відзначається в Україні та за її межами у третій четвер травня. Акція «День української вишиванки» започаткована студенткою Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича Лесею Воронюк у 2007 році*)
- 21 - Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку
- 22 - Міжнародний день біологічного різноманіття
- 29 - Міжнародний день миротворців ООН
- 31 - Всесвітній день без тютюну (*проголошений у 1987 році з ініціативи ВООЗ з метою привернення уваги до розповсюдження у світі тютюнокуріння і його негативного впливу на здоров'я і тривалість життя людей*)

Червень

- 1 - День захисту дітей
- ◆ - Всесвітній день батьків (*свято проголошено на 66-й сесії Генеральної Асамблеї ООН у вересні 2012 року і, починаючи з 2013-го, відзначається щороку на честь батьків у всьому світі в перший день літа - 1 червня з метою нагадати жителям планети про загальнолюдські цінності, роль і значення батьків для всіх поколінь*)
- 5 - Всесвітній день охорони навколишнього середовища

- 8 - Всесвітній день океанів
- 10 - Вознесіння Господнє
- 20 - Всесвітній день біженців
- ♦ - День Святої Трійці. Зелена неділя
- 22 - День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні
- 26 - Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу (*7 грудня 1987 року Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію, в якій постановила відзначати 26 червня як Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їх незаконним обігом на основі рекомендації Міжнародної конференції*)
- 27 - День молоді в Україні (*відзначається в останню неділю червня відповідно до Указу Президента України від 22 червня 1994 року № 323/94 «Про День молоді»*)
- 28 - День Конституції України (*прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року*)

Л и п е н ь

- 7 - свято Івана Купала (різдво Іоанна Хрестителя)
- 8 - День родини (*встановлений Указом Президента України від 30 грудня 2011 року № 1209/2011 «Про відзначення в Україні деяких пам'ятних дат і професійних свят»*)
- 11 - Всесвітній день народонаселення (*у 1989 році Рада Програми розвитку ООН рекомендувала відзначати 11 липня як Всесвітній день народонаселення, ведучи відлік від 11 липня 1987 року, коли чисельність населення світу перетнула позначку 5 мільярдів мешканців; мета - загострити увагу на невідкладності та важливості питань, пов'язаних із народонаселенням*)
- 28 - День хрещення Київської Русі-України (*встановлений Указом Президента України від 25 липня 2008 року № 668/2008 «Про День хрещення Київської Русі-України» і щорічно відзначається 28 липня, у день пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира – хрестителя Київської Русі*)

30 - Всесвітній день боротьби з торгівлею людьми (у 2010 році Генеральна Асамблея ООН прийняла Глобальний план дій щодо боротьби з торгівлею людьми, закликавши уряди в усьому світі вжити скоординованих і послідовних заходів для перемоги над цим злом. У 2013 році Генеральна Асамблея провела зустріч на високому рівні для оцінки ходу здійснення Глобального плану дій. Держави-члени також прийняли резолюцію, проголосивши 30 липня Всесвітнім днем боротьби з торгівлею людьми і заявивши, що в такий день необхідно «підвищувати обізнаність про стан жертв торгівлі людьми, заохочувати і захищати їх права»)

С е р п е н ь

2 - День пророка Іллі

12 - Міжнародний день молоді (встановлено Генеральною Асамблеєю ООН у грудні 1999 року за пропозицією Всесвітньої конференції міністрів у справах молоді, що відбулася в Лісабоні 8-12 серпня 1998 року. Уперше свято відзначили 12 серпня 2000 року з метою об'єднання молодих людей різних країн для особливої уваги до проблем молоді)

14 - Медовий Спас або Маковія

19 - Преображення Господнє (Яблучний Спас)

23 - День українського прапора (Указ Президента України від 23 серпня 2004 року № 987/2004 «Про День Державного Прапора України»)

◆ - Європейський День пам'яті жертв сталінізму і нацизму (23 серпня 1939 року Радянський Союз та нацистська Німеччина підписали Пакт Молотова-Ріббентропа, що послужив пусковим механізмом Другої світової війни. Згідно з рішенням Європейського парламенту 2008 року, 23 серпня - це День пам'яті жертв сталінізму та нацизму. На офіційному рівні відзначається у Європейському Союзі з 2009 року)

24 - День незалежності України (24 серпня 1991 року Верховна Рада Української РСР ухвалила «Акт проголошення незалежності

України», який 1 грудня 1991 року був підтверджений на Всеукраїнському референдумі)

29 - Горіховий або Третій Спас

◆ - Міжнародний день дій проти ядерних випробувань (проводиться згідно з резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 2 грудня 2009 року. Ініціатива належить Казахстану, який саме 29 серпня 1991 року закрити головний ядерний полігон СРСР під Семипалатинськом, і впродовж багатьох років потерпав від ядерних випробувань та їхніх наслідків)

В е р е с е н ь

1 - День знань

2 - День закінчення Другої світової війни

4 - день підняття жовто-блакитного прапора над будинком Верховної ради у 1991 році

11 - День українського кіно (відзначається щорічно у другу суботу вересня відповідно до Указу Президента України від 12 січня 1996 року № 52/96 «Про День українського кіно»)

◆ - День фізичної культури і спорту України (встановлений Указом Президента України від 29 червня 1994 року № 340/94 «Про День фізкультури і спорту» і відзначається щорічно у другу суботу вересня)

12 - Міжнародний день пам'яті жертв фашизму (міжнародна дата присвячена десяткам мільйонів жертв фашизму і відзначається щорічно у другу неділю вересня з 1962 року, бо саме на цей місяць припадає день початку і повного завершення Другої світової війни)

21 - Міжнародний день миру (заснований у 1981 році і вперше проведений у вересні 1982 року. Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 7 вересня 2001 року прийнято рішення щорічно відзначати цей день 21 вересня. В Україні Указом Президента від 5 лютого 2002 року № 100/2002 встановлений День миру, який відзначається щорічно 21 вересня у Міжнародний день миру)

- 22 - День партизанської слави України (установлений Указом Президента України від 30 жовтня 2001 року № 1020/2001 «День партизанської слави», який відзначається щорічно 22 вересня)
- 27 - Всесвітній день туризму (заснований у 1979 році; в Україні установлений Указом Президента від 21 вересня 1998 року № 1047/98 «Про День туризму» і відзначається щорічно 27 вересня)
- 29 - День пам'яті трагедії Бабиного Яру
- 30 - Всеукраїнський день бібліотек (установлений Указом Президента України від 14 травня 1998 року № 471/98 «Про встановлення Всеукраїнського дня бібліотек» і відзначається щорічно 30 вересня)

Ж О В Т Е Н Ь

- 1 - Міжнародний день людей похилого віку (відзначається відповідно до постанови КМУ від 26 вересня 1997 року № 1066 «Про щорічне відзначення Міжнародного дня громадян похилого віку»)
- ◆ - День ветерана (установлений Указом Президента України від 24 вересня 2004 року № 1135/2004 «Про оголошення в Україні 2005 року Роком ветеранів»; відзначається щорічно 1 жовтня)
- 3 - День працівників освіти (згідно Указу Президента України від 11 вересня 1994 року № 513/94 «Про День працівників освіти» відзначається щорічно у першу неділю жовтня)
- 5 - Всесвітній День вчителів (передумовою для заснування свята стала Спеціальна міжурядова конференція про статус вчителів, яка відбулась 5 жовтня 1966 року в Парижі. В результаті представниками ЮНЕСКО та Міжнародної організації праці був підписаний документ «Рекомендації щодо статусу вчителів». Відзначається з 1994 року в понад 100 державах світу, хоча деякі країни, зокрема Україна, мають також національний День учителя)
- 14 - День захисника України (державне свято установлене Указом Президента України від 14 жовтня 2014 року № №806/2014 «Про День захисника України»)
- ◆ - День Українського козацтва

- ◆ - Покрова святої Богородиці
- 24 - Міжнародний день Організації Об'єднаних Націй (ООН офіційно створена 24 жовтня 1945 року, після ратифікації більшістю держав-засновників договору про утворення всесвітнього органу, діяльність якого спрямована на забезпечення міжнародних безпеки і миру. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН 1971 року. Серед 51 держави-засновниці ООН була й Україна)
- 25 - Міжнародний день шкільних бібліотек (заснований ЮНЕСКО за ініціативою Міжнародної асоціації шкільних бібліотек і вперше проведено в 1999 році. В багатьох країнах, в т.ч. і в Україні, відзначається щорічно в четвертий понеділок жовтня)
- 28 - День визволення України від фашистських загарбників

Л и с т о п а д

- 9 - Всеукраїнський день працівників культури (відзначається згідно з Указом Президента України від 30 грудня 2011 року № 1209/2011 «Про відзначення в Україні деяких пам'ятних дат і професійних свят» зі змінами, внесеними Указом Президента від 30 грудня 2013 року № 717/2013 і отримав назву «Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва»)
- ◆ - День української писемності та мови (Указ Президента України від 9 листопада 1997 року № 1241/97 «Про День української писемності та мови»)
- ◆ - Україна увійшла до Ради Європи (Рада Європи – міжнародна міжурядова організація заснована 5 травня 1949 року. У 1995 році сесія Парламентської Асамблеї Ради Європи ухвалила позитивний висновок щодо заявки України на вступ до РЄ. Україні було надано 12 місць в Асамблеї. На основі висновку ПАРЄ Комітет міністрів Ради Європи одностайно ухвалив резолюцію про запрошення України стати 37-м членом організації і приєднатися до її Статуту. 31 жовтня 1995 року Верховна Рада України ухвалила

Закон України про приєднання до Статуту РЄ. 9 листопада 1995 року відбулась урочиста церемонія вступу України до Ради Європи)

10 - Всесвітній день науки

16 - Міжнародний день толерантності (*16 листопада 1995 року держави-члени ЮНЕСКО на 28-й сесії Генеральної конференції прийняли «Декларацію принципів толерантності». З 1996 року, за пропозицією ООН, цей день відзначається як Міжнародний день толерантності*)

20 - Всесвітній день дитини

21 - День Гідності та Свободи (*відзначається згідно Указу Президента України від 13 листопада 2014 року № 872/2014 «Про День Гідності та Свободи» з метою утвердження в Україні ідеалів свободи і демократії на честь початку цього дня Помаранчевої революції (2004 р.) та Революції Гідності (2013 р.)*)

◆ - Всесвітній день пам'яті жертв дорожніх аварій (*в 1993 році британський благодійний фонд допомоги жертвам ДТП «Road Rease» запропонував вшановувати їх пам'ять. У 1998 році День пам'яті з'явився на інших континентах, а в 2005-му у своїй Резолюції Генеральна Асамблея ООН закликала все світове співтовариство визнати Всесвітній день пам'яті жертв дорожніх аварій і відзначати його в третю неділю листопада*)

27 - День пам'яті жертв голодоморів (*відзначається відповідно до Указу Президента України від 26 листопада 1998 року № 1310/98 «Про встановлення Дня пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій» у четверту суботу листопада*)

Г р у д е н ь

1 - Всесвітній день боротьби зі СНІДом (*відзначається згідно з рішенням Всесвітньої організації охорони здоров'я та Генеральної Асамблеї ООН, прийнятими в 1988 році з метою підвищення обізнаності про епідемію СНІДу, викликану поширенням ВІЛ-інфекції, а також як день пам'яті жертв цього захворювання*)

- 3** - Міжнародний День людей з інвалідністю (*встановлений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 14 жовтня 1992 року, який відзначається щорічно 3 грудня*)
- 5** - Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку (*проголошений рішенням 40-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН 17 грудня 1985 року на знак визнання важливої ролі добровольчих та інших організацій у соціальному й економічному розвитку суспільства*)
- 6** - День Збройних Сил України (*встановлений Постановою Верховної Ради України від 19 жовтня 1993 року № 3528-XII «Про День Збройних Сил України» і відзначається щорічно 6 грудня - у день прийняття ВРУ в 1991 році Закону України «Про Збройні Сили України»*)
- 7** - Міжнародний день цивільної авіації (*проголошений на 51-й сесії Генеральної Асамблеї ООН 6 грудня 1996 року; відзначається 7 грудня. Саме цього дня у 1944 році в Чикаго (США) була підписана Конвенція про міжнародну цивільну авіацію. Україна приєдналася 10 серпня 1992 року*)
- 10** - Міжнародний день прав людини (*заснований 4 грудня 1950 року на засіданні Генеральної Асамблеї ООН*)
- 14** - День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (*встановлений згідно з Указом Президента України від 10 листопада 2006 року № 945/2006 «Про День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» і відзначається щорічно 14 грудня, у день закінчення будівництва саркофага над зруйнованим четвертим енергоблоком Чорнобильської АЕС*)
- 19** - День святого Миколая
- ◆ - Міжнародний день допомоги бідним
- 25** - Різдво за Григоріанським календарем (католицьке, лютеранське)

Ювіляри 2021 року

Січень

- 4 **205** р. від д. н. *Осипа Остаповича Шухевича*, українського письменника, перекладача (1816 - 1870)
- 6 **160** р. від д. н. *Віктора Орта*, бельгійського архітектора, одного із засновників стилю модерн (1861 - 1947)
- 8 **420** р. від д. н. *Бальтасара Грасіана*, іспанського мислителя, письменника XVII століття (1601 – 1658)
- 12 **145** р. від д. н. *Джека Лондона*, американського письменника (1876 – 1916)
- ♦ **85** р. від д. н. *Федора Олексійовича Тишка*, українського ученого, хірурга-оториноларинголога, професора, поета, лауреата Державної премії України ім. Тараса Шевченка (1936)
- 13 **105** р. від д. н. *Василя Івановича Ткачука*, українського письменника-новеліста (1916 - 1944)
- 15 **150** р. від д. н. *Агатангела Юхимовича Кримського*, українського історика, письменника, перекладача, одного з організаторів Академії Наук України (1871 - 1942)
- ♦ **130** р. від д. н. *Осипа Емільовича Мандельштама*, російського поета, прозаїка, есеїста, перекладача, літературознавця (1891 – 1938)
- 17 **315** р. від д. н. *Бенджаміна Франкліна*, видатного американського державного і громадського діяча, ученого, письменника, просвітителя (1706 - 1790)
- 18 **135** р. від д. н. *Тараса Володимировича Шухевича*, українського піаніста та педагога (1886 – 1951)
- 18 **85** р. від д. н. *Ігоря Юрійовича Малишевського*, українського письменника, драматурга, журналіста, лауреата Шевченківської премії (1936 - 2015)
- 22 **460** р. від д. н. *Френсіса Бекона*, англійського політика, філософа, есеїста (1561 – 1626)

23 **130** р. від д. н. *Павла Григоровича Тичини*, українського поета, перекладача, публіциста, громадського діяча (1891 – 1967)

24 **245** р. від д. н. *Ернста Теодора Амадея Гофмана*, німецького письменника, композитора, художника (1776 – 1822)

♦ **80** р. від д. н. *Юрія Володимировича Покальчука*, українського письменника, перекладача, науковця (1941 - 2008)

♦ **60** р. від д. н. *Олександра Васильовича Ірванця*, сучасного українського письменника, перекладача (1961)

27 **265** р. від д. н. *Вольфганга Амадея Моцарта*, австрійського композитора, одного з найгеніальніших музикантів в історії людства (1756 – 1791)

♦ **195** р. від д. н. *Михайла Євграфовича Салтикова-Щедріна*, російського письменника (1826 – 1889)

♦ **180** р. від д. н. *Архипа Івановича Куїнджі*, видатного українського та російського живописця-пейзажиста, педагога (1841, за ін. версією 1842 - 1910)

♦ **110** р. від д. н. *Івана Макаровича Гончара*, українського скульптора, живописця, графіка, народного художника УРСР, Шевченківського лауреата (1911 – 1993)

29 **155** р. від д. н. *Ромена Роллана*, французького письменника, музикознавця, театрознавця, лауреата Нобелівської премії в галузі літератури (1866 – 1944)

Л ю т и й

2 **120** р. від д. н. *Валер'яна Петровича Підмогильного*, українського письменника і перекладача, одного з найвідоміших прозаїків доби «розстріляного відродження» (1901 – 1937)

4 **85** р. від д. н. *Бориса Миколайовича Мозолевського*, українського археолога і поета, дослідника скіфської старовини, відкривача Золотої Пекторалі (1936 – 1993)

12 **160** р. від д. н. *Лу Андреас-Саломе*, німецької письменниці, психотерапевта, філософа (1861 – 1937)

- 12 **150** р. від д. н. *Леся Мартовича*, українського письменника та громадського діяча (1871 – 1916)
- 16 **190** р. від д. н. *Миколи Семеновича Лєскова*, російського письменника, журналіста (1831 – 1895)
- 17 **115** р. від д. н. *Агнії Львівни Барто*, російської дитячої письменниці (1906 – 1981)
- 20 **120** р. від д. н. *Луїса Кана*, американського архітектора (1901 – 1974)
- 22 **215** р. від д. н. *Левка Івановича Боровиковського*, українського поета, фольклориста, етнографа (1806 - 1889)
- 24 **235** р. від д. н. *Вільгельма Грімма*, німецького філолога, знаменитого казкаря (1786 – 1859)
- 25 **180** р. від д. н. *П'єра-Огюста Ренуара*, французького живописця, графіка і скульптора, одного із засновників імпресіонізму (1841 – 1919)
- ♦ **150** р. від д. н. *Лесі Українки* (Лариси Петрівни Косач-Квітки), української письменниці, перекладачки і культурного діяча (1871 - 1913)

Б е р е з е н ь

- 6 **90** р. від д. н. *Олександра Івановича Білаша*, українського композитора, народного артиста СРСР, Героя України, Шевченківського лауреата (1931 – 2003)
- 8 **80** р. від д. н. *Андрія Олександровича Миронова*, російського актора театру і кіно, народного артиста (1941 – 1987)
- 11 **205** р. від д. н. *Олександра Степановича Афанасьєва-Чужбинського* (Афанасьєв), українського та російського письменника, фольклориста, історика, мовознавця (1816 – 1875)
- 12 **75** р. від д. н. *Лайзи Міннеллі*, американської акторки, співачки (1946)
- 17 **165** р. від д. н. *Михайла Олександровича Врубеля*, російського художника-символіста (1856 – 1910)

- 18 110** р. від д. н. *Любомира Дмитровича Дмитерка*, українського письменника, літературного критика, Шевченківського лауреата (1911 - 1985)
- 23 100** р. від дня перейменування міста *Олександрівська* на Запоріжжя (1921)
- 27 150** р. від д. н. *Генріха Манна*, німецького письменника, есеїста, драматурга (1871 – 1950)
- 28 85** р. від д. н. *Маріо Варгаса Льйоси*, перуанського письменника, лауреата Нобелівської премії (1936)
- 29 140** р. від д. н. *Марійки Підгірянки* (Марії Омелянівни Ленерт-Домбровської), української поетеси (1881 - 1963)
- 31 425** р. від д. н. *Рене Декарта*, французького філософа, фізика, математика (1596 – 1650)

К в і т е н ь

- 1 590** р. від д. н. *Франсуа Війона* (де Монкорб'є), французького поета (1431 – після 1463)
- ♦ **85** р. від д. н. *Марцеліюса Мартінайтіса*, литовського поета, есеїста, перекладача, журналіста (1936 – 2013)
- 5 140** р. від д. н. *Дмитра Миколайовича Ревуцького*, українського музикознавця, фольклориста, літературознавця (1881 – 1941)
- ♦ **115** р. від д. н. *Анатолія Івановича Шияна*, українського письменника (1906 - 1989)
- 9 200** р. від д. н. *Шарля П'єра Бодлера*, французького поета, літературного критика та перекладача (1821 -1867)
- 13 115** р. від д. н. *Самюела Беккета*, ірландського письменника, перекладача, Нобелівського лауреата (1906 – 1989)
- ♦ **115** р. від д. н. *Оксани Дмитрівни Іваненко*, української дитячої письменниці, Шевченківського лауреата (1906 - 1997)
- 15 135** р. від д. н. *Миколи Степановича Гумільова*, російського поета-акмеїста (1886 – 1921)

- 15 **85** р. від д. н. *Олега Федоровича Черногуза*, українського письменника-гумориста, журналіста, Шевченківського лауреата (1936)
- 16 **180** р. від д. н. *Христини Данилівни Алчевської*, українського педагога, просвітителя, поетеси (1841 – 1920)
- 20 **65** р. від д. н. *Валерія Назаровича Герасимчука*, українського письменника (1956)
- 21 **205** р. від д. н. *Шарлотти Бронте*, англійської письменниці, авторки роману «Джен Ейр» (1816 – 1855)
- ◆ **95** р. від д. н. *Єлизавети II*, королеви Великобританії (1926)
- 22 **135** р. від д. н. *Євгена Яковича Сагайдачного*, українського художника, скульптора, педагога, етнографа (1886 – 1961)
- 23 **130** р. від д. н. *Сергія Сергійовича Прокоф'єва*, російського композитора, піаніста, диригента (1891 – 1953)
- ◆ **95** р. від д. н. *Джеймса Патрика Донліві*, американського письменника, одного з основоположників жанру «чорного гумору» (1926 - 2017)
- ◆ **60** р. від д. н. *Андрія Юрійовича Куркова*, українського письменника, журналіста, кіносценариста (1961)
- 24 **60** р. від дня заснування в м. Запоріжжі *кінотеатру ім. Олександра Довженка* (1961)
- 26 **35** р. від дня *Чорнобильської трагедії*, найбільшої техногенно-екологічної катастрофи сучасності (1986)
- 28 **105** р. від д. н. *Ферруччіо Ламборгіні*, італійського автопромисловця, творця швидких автомобілів спортивного класу (1916 – 1993)
- ◆ **95** р. від д. н. *Нелл Гарпер Лі*, американської письменниці, авторки роману «Убити пересмішника», лауреата Пулітцерівської премії (1926)

Т р а в е н ь

5 **185** р. від д. н. *Сидора Івановича Воробкевича*, українського письменника, композитора, диригента, педагога (1836 – 1903)

◆ **175** р. від д. н. *Генріка Сенкевича*, польського письменника, Нобелівського лауреата (1846 – 1916)

6 **165** р. від д. н. *Зігмунда Фройда*, австрійського психіатра, творця психоаналізу (1856 – 1939)

9 **150** р. від д. н. *Володимира Михайловича Гнатюка*, українського фольклориста, етнографа, громадсько-політичного діяча, академіка АН України (1871 – 1926)

◆ **85** р. від д. н. *Володимира Олексійовича Підпалого*, українського письменника, перекладача (1936 – 1973)

14 **150** р. від д. н. *Василя Семеновича Стефаника*, українського письменника-новеліста (1871 – 1936)

15 **130** р. від д. н. *Михайла Опанасовича Булгакова*, російського письменника, драматурга (1891 – 1940)

◆ **110** р. від д. н. *Макса Фріша*, швейцарського письменника (1911 – 1991)

20 **60** р. від дня заснування *Національної премії України* імені Тараса Григоровича Шевченка (1961)

26 **85** р. від д. н. *Віталія Олексійовича Коротича*, українського публіциста, письменника, лауреата Шевченківської премії (1936)

Ч е р в е н ь

1 **90** р. від д. н. *Володимира Яковича Бровченка*, українського поета, громадського діяча (1931 – 2013)

◆ **85** р. від д. н. *Петра Федотовича Бондарчука*, українського письменника (1936)

5 **85** р. від д. н. *Степана Степановича Грищенка*, українського співака, народного артиста УРСР (1936)

15 85 р. від д. н. *Валентина Олександровича Шавріна*, запорізького художника (1936 – 1990)

◆ **80** р. від д. н. *Івана Васильовича Миколайчука*, українського кіноактора, сценариста, режисера, лауреата Шевченківської премії (1941- 1987)

24 180 р. від д. н. *Івана Миколайовича Ге*, українського письменника, актора, режисера (1841 - 1893)

25 135 р. від д. н. *Івана Петровича Крип'якевича*, українського історика, академіка АН УРСР (1886 – 1967)

◆ **90** р. від д. н. *Віталія Макарівича Русанівського*, українського мовознавця, славіста (1931 – 2007)

◆ **90** р. від д. н. *Тетяни Іванівни Нещерет*, української актриси, театрознавця, поетеси, заслуженої артистки України (1931 - 2007)

30 110 р. від д. н. *Чеслава Мілоша*, польського письменника, літературознавця, перекладача, дипломата, Нобелівського лауреата (1911 – 2004)

Л и п е н ь

4 130 р. від д. н. *Петра Йосиповича Панча*, українського письменника (1891 – 1978)

7 100 р. від д. н. *Петра Дмитровича Яцика*, канадського мецената і філантропа українського походження, засновника Міжнародного конкурсу знавців української мови (1921 – 2001)

8 400 р. від д. н. *Жана де Лафонтена*, французького поета, байкаря, родоначальника нового виду байки у світовій літературі (1621 – 1695)

◆ **85** р. від д. н. *Валентина Лукича Чемериса*, українського письменника (1936 - 2016)

10 150 р. від д. н. *Марселя Пруста*, французького письменника, есеїста та критика (1871 – 1922)

18 85 р. від д. н. *Юрія Герасимовича Ілленка*, українського кінорежисера, кінооператора, кінодраматурга (1936 – 2010)

- 20 **135** р. від д. н. *Германа Теодора Вільденвея* (Портос), норвезького письменника (1886 – 1959)
- 21 **115** р. від д. н. *Олени Іванівни Телізи*, української поетеси, публіциста, літературного критика, громадського діяча (1906 – 1942)
- ♦ **90** р. від д. н. *Вадима Борисовича Гнедаша*, українського диригента, професора, народного артиста (1931)
- 22 **135** р. від д. н. *Гелли Марії Вуолійокі*, фінської письменниці, громадської діячки (1886 – 1954)
- 23 **135** р. від д. н. *Теодора Фрінгса*, німецького мовознавця (1886 – 1968)
- 24 **110** р. від д. н. *Бориса Деомидовича Номінаса*, Героя Радянського Союзу, учасника визволення Запоріжжя, форсування Дніпра у вересні-жовтні 1943 р. (1911 – 1995)
- 25 **155** р. від д. н. *Модеста Пилиповича Левицького*, українського письменника, культурного діяча, педагога, лікаря і дипломата (1866-1932)
- 26 **165** р. від д. н. *Джорджа Бернарда Шоу*, англійського драматурга і публіциста, Нобелівського лауреата (1856 – 1950)
- ♦ **90** р. від д. н. *Івана Михайловича Дзюби*, українського літературознавця, критика, Шевченківського лауреата (1931)
- 30 **160** р. від д. н. *Любові Олександрівни Яновської*, української письменниці, громадської і політичної діячки (1861 – 1933)

С е р п е н ь

- 1 **160** р. від д. н. *Трохима Аврамовича Зіньківського*, українського письменника, фольклориста, публіциста (1861 – 1891)
- 9 **135** р. від д. н. *Богдана Романовича Заклинського*, українського публіциста, фольклориста, літературознавця, педагога (1886 – 1946)
- 11 **85** р. від д. н. *Олександра Анатолійовича Мірошніченка*, українського письменника-гумориста (1936 - 2012)
- 15 **250** р. від д. н. *Вальтера Скотта*, англійського та шотландського письменника, історика, адвоката (1771 – 1832)

- 18 185** р. від д. н. *Олександра Яковича Кониського*, українського письменника, публіциста, педагога, видавця, громадсько-культурного діяча (1836 – 1900)
- ◆ **65** р. від д. н. *Василя Дмитровича Герасим`юкка*, українського поета, Шевченківського лауреата (1956)
- 20 100** р. від д. н. *Миколи Яковича Зарудного*, українського письменника, сценариста, лауреата Шевченківської премії (1921 – 1991)
- 22 85** р. від д. н. *Володимира Степановича Шенделя*, українського художника, графіку, народного художника України (1936)
- 23 105** р. від д. н. *Андрія Степановича Страшка*, українського письменника (1916 – 1969)
- 24 150** р. від д. н. *Василя Григоровича Щурата*, українського педагога, літературознавця, поета і перекладача (1871 – 1948)
- ◆ **30** р. *Акту проголошення незалежності України* та створення самостійної української держави (1991)
- 25 185** р. від д. н. *Френсіса Брета Гарта*, американського письменника (1836 – 1902)
- 27 165** р. від д. н. *Івана Яковича Франка*, українського письменника, перекладача, вченого, громадського діяча, доктора філософії (1856 – 1916)
- ◆ **150** р. від д. н. *Теодора Германа Альберта Драйзера*, американського письменника і громадського діяча (1871 – 1945)
- ◆ **80** р. від д. н. *Богдана Сильвестровича Ступки*, українського актора театру і кіно, народного артиста СРСР, героя України, Шевченківського лауреата (1941 – 2012)
- 29 75** р. від д. н. *Володимира Васильовича Форостецького*, запорізького художника, заслуженого діяча мистецтв України (1946)

В е р е с е н ь

- 2 210** р. від д. н. *Івана Миколайовича Вагилевича*, українського фольклориста, поета, етнографа, священника, громадського діяча (1811 – 1866)
- ♦ **75** р. від д. н. *Анатолія Ісаковича Крима*, українського письменника, сценариста (1946)
- 5 75** р. від д. н. *Фредді Мерк'юрі*, британського рок-музиканта, лідера гурту «Queen» (1946 – 1991)
- 12 100** р. від д. н. *Станіслава Лема*, польського письменника-фантаста (1921 – 2006)
- 19 110** р. від д. н. *Вільяма Джеральда Голдинга*, англійського письменника, Нобелівського лауреата 1983 року (1911- 1993)
- 20 110** р. від д. н. *Миколи Львовича Нагнибіди*, українського поета, перекладача (1911 - 1985)
- 23 135** р. від д. н. *Павла Івановича Зайцева*, українського вченого-літературознавця, культурного діяча (1886 – 1965)
- 24 125** р. від д. н. *Френсіса Скотта Фіцджеральда*, американського письменника (1896 – 1940)
- 25 115** р. від д. н. *Дмитра Дмитровича Шостаковича*, російського композитора, піаніста, педагога, народного артиста СРСР (1906 – 1975)
- 29 155** р. від д. н. *Михайла Сергійовича Грушевського*, українського історика, громадського і політичного діяча, академіка (1866 – 1934)
- 30 180** р. від д. н. *Михайла Петровича Драгоманова*, українського публіциста, історика, фольклориста, літературознавця, громадського діяча (1841 – 1895)

Ж о в т е н ь

2 115 р. від д. н. *Івана Багряного* (Іван Павлович Лозов'ягін), українського письменника, публіциста, громадсько-політичного діяча, Шевченківського лауреата (1906–1963)

♦ **70** р. від д. н. *Стінга*, британського рок-музиканта і актора (1951)

3 140 р. від д. н. *Михайла Степановича Возняка*, українського літературознавця, фольклориста, академіка АН УРСР (1881 – 1954)

5 75 р. від д. н. *Костянтина Івановича Сушка*, запорізького письменника, журналіста, краєзнавця (1946)

6 140 р. від д. н. *Івана Антоновича Кочерги*, українського драматурга (1881 – 1952)

8 110 р. від д. н. *Марка Наумовича Бернеса* (Нейман), російського актора, співака, народного артиста (1911 – 1969)

9 135 р. від д. н. *Іванни Омелянівни Блажкевич*, української письменниці (1886 – 1977)

11 65 р. від д. н. *Сергія Павловича Шевчука*, запорізького краєзнавця, члена-засновника Запорізького наукового товариства ім. Я.П. Новицького (1956)

17 85 р. від д. н. *Івана Федоровича Драча*, українського поета, громадського і державного діяча, кінодраматурга, Героя України, Шевченківського лауреата (1936)

18 145 р. від д. н. *Сергія Олександровича Єфремова*, українського літературного критика, історика літератури, громадсько-політичного діяча, академіка Української АН (1876 – 1939)

25 140 р. від д. н. *Пабло Руйса Пікассо*, іспанського і французького художника (1881 – 1973)

28 85 р. від д. н. *Романа Григоровича Віктюка*, українського і російського режисера, театрального діяча, народного артиста України та Росії (1936)

29 570 р. від д. н. *Христофора Колумба*, іспанського мореплавця, першовідкривача Америки (1451, ін. версія 1446 – 1503)

30 150 р. від д. н. *Поля Валері*, французького поета-символіста, філософа (1871 – 1945)

Л и с т о п а д

1 160 р. від д. н. *Дніпрові Чайки* (Людмила Олексіївна Василевська-Березіна), української письменниці, перекладачки (1861 – 1927)

5 85 р. від д. н. *Віктора Львовича Клина*, українського піаніста, композитора, музикознавця, педагога (1936 - 2006)

6 210 р. від д. н. *Маркіяна Семеновича Шашкевича*, українського письменника, релігійного та культурно-громадського діяча (1811 – 1843)

7 85 р. від д. н. *Миколи Степановича Вінграновського*, українського поета-шістдесятника, кіноактора, режисера, Шевченківського лауреата (1936 - 2004)

12 85 р. від д. н. *Миколи Федоровича Сингаївського*, українського поета (1936 - 2013)

16 135 р. від д. н. *Богдана Івановича Вахнянина*, українського композитора, піаніста, педагога, диригента (1886 – 1940)

18 235 р. від д. н. *Карла Марії фон Вебера*, німецького композитора, диригента, піаніста (1786 – 1826)

♦ **100** р. від д. н. *Дмитра Олексійовича Міщенка*, українського письменника, філолога, Шевченківського лауреата (1921 - 2016)

22 220 р. від д. н. *Володимира Івановича Даля*, російського лексикографа, етнографа, письменника, академіка Петербурзької АН (1801 – 1872)

28 140 р. від д. н. *Стефана Цвейґа*, австрійського письменника, критика (1881 – 1942)

Г р у д е н ь

- 1 **30** р. підтвердження Акту проголошення незалежності України на *Всенародному референдумі* (1991)
- 4 **100** р. від д. н. *Миколи Петровича Киценка*, українського краєзнавця, дослідника історії Запорозького краю, журналіста, одного з організаторів Державного історико-культурного заповідника на острові Хортиці та Музею історії запорозького козацтва (1921 – 1982)
- 5 **160** р. від д. н. *Костянтина Олексійовича Коровіна*, російського художника, колориста (1861 – 1930)
- ♦ **120** р. від д. н. *Волта Діснея* (Волтер Елаяс Дісней), американського кінорежисера, продюсера, сценариста, актора, художника-мультиплікатора, володаря премії «Оскар» (1901 – 1966)
- ♦ **90** р. від д. н. *Григора Михайловича Тютюнника*, українського письменника, Шевченківського лауреата (1931 – 1980)
- 6 **150** р. від д. н. *Миколи Кіндратовича Вороного*, українського письменника, перекладача, режисера, актора, громадсько-політичного діяча (1871 – 1938)
- 10 **200** р. від д. н. *Миколи Олексійовича Некрасова*, російського письменника (1821 – 1878)
- 12 **200** р. від д. н. *Гюстава Флобера*, французького письменника (1821 – 1880)
- 18 **90** р. від д. н. *Михайлини Хомівни Коцюбинської*, українського філолога, літературознавця, перекладача (1931 – 2011)
- 21 **160** р. від д. н. *Євгена Харлампійовича Чикаленка*, українського громадсько-культурному діячу, журналісту, меценату (1861 – 1929)
- 25 **90** р. від д. н. *Владлена Костянтинівича Дубініна*, запорізького художника, скульптора (1931)
- 27 **450** р. від д. н. *Йоганнеса Кеплера*, німецького астронома, математика, філософа, оптика (1571 – 1630)

Цікаво знати, що

С і ч е н ь

- 4 - Всесвітній день азбуки Брайля
- 11 - Всесвітній день «дякую» (*заснований за ініціативи ЮНЕСКО і ООН, покликаний нагадати людям про цінність хороших манер*)
- 21 - Міжнародний день обіймів (*придумане студентами з США в 1986 році*)
- 25 - День студентів (Тетянин день)
- 28 - Міжнародний день захисту персональних даних (*запроваджений з нагоди відкриття для підписання 28 січня 1981 року Конвенції Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних*)

Л ю т и й

- 2 - День бабака (*відзначають в багатьох країнах світу; свято поширилося завдяки вихідцям з Німеччини, і стало офіційним у 1886 році. Найвідоміший у світі бабак — Філ із міста Панксатоні в Пенсільванії (США)*)
- 11 - Міжнародний день жінок і дівчаток в науці
- 13 - Всесвітній День радіо (*встановлений на 36-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО у 2011 році з ініціативи Іспанії. Покликаний нагадати світові про важливу роль радіо як ЗМІ. Цього дня, 13 лютого 1946 року, у штаб-квартирі ООН уперше вийшло в ефір радіо ООН*)
- 14 - День усіх закоханих
- 17 - День спонтанного прояву доброти
- 22 - День скромності

Б е р е з е н ь

- 3 - Всесвітній день дикої природи
- ◆ - Всесвітній день письменника (*рішення про відзначення свята було прийнято на 48 конгресі Міжнародного ПЕН-клубу (Poets – поети, Essayists – есеїсти, Novelists – романісти), який відбувся в 1986 році. Відтоді відзначають щорічно 3 березня*)
- 15 - Початок Великого посту

- ◆ - Всесвітній день захисту прав споживачів
- 20 - Міжнародний день щастя (*у 2012 році проголошений ООН резолюцією № 66/281*)
- 21 - Всесвітній день поезії
- 24 - Всесвітній день боротьби з туберкульозом

К в і т е н ь

- 1 - Міжнародний день птахів
- ◆ - День сміху
- 6 - Міжнародний день спорту на благо миру та розвитку
- 15 - Міжнародний день екологічних знань (*в Україні відзначається з 1996 року за ініціативою природоохоронних НУО*)
- 21 - Всесвітній день творчості та інноваційної діяльності (*вперше відзначався у понад 50 країнах світу 21 квітня 2002 року. У 2017 році за підтримки Генеральної асамблеї ООН став офіційним міжнародним заходом*)
- 26 - Міжнародний день інтелектуальної власності
- 28 - Всесвітній день охорони праці
- 29 - Міжнародний день танцю (*відзначається з 1982 року за рішенням ЮНЕСКО у день народження французького балетмейстера Жана-Жоржа Новера (29.04.1727р.), реформатора і теоретика хореографічного мистецтва, який увійшов в історію як «батько сучасного балету»*)
- 30 - Міжнародний день джазу

Т р а в е н ь

- 3 - Всесвітній день свободи преси (*3 травня 1991 року в столиці Намібії була підписана «Віндхукська декларація», у якій містився заклик до урядів держав усього світу забезпечити свободу преси та її демократичний характер. Відзначається з ініціативи Генеральної конференції ЮНЕСКО за підтримки Генеральної Асамблеї ООН, починаючи з 1993 року*)
- 15 - День науки в Україні (*згідно з Указом Президента України від 14 лютого 1997 року № 145/97 «Про День науки» з метою вшанування наукових традицій, досягнень учених*)
- 17 - Всесвітній день інформаційної спільноти
- 24 - Європейський день Парків (*24 травня 1909 року в Європі були створені перші Національні парки (у Швеції), які стали*

безцінною частиною природної і культурної спадщини Європи. День Парків заснований Федерацією Європарк і проведений вперше в 1999 році, тепер святкується щорічно)

Ч е р в е н ь

- 8** - Міжнародний день домогосподарки і домохазяїна
- 14** - Всесвітній день донора крові (*засновано під егідою ООН в травні 2005 року на Всесвітній асамблеї охорони здоров'я в Женеві. 14 червня 1868 року австрійський лікар Карл Ландштейнер відкрив групи крові людини. Ініціювали проведення свята чотири міжнародні організації: Всесвітня організація охорони здоров'я, Міжнародна федерація Червоного Хреста, Федерація організацій донорів крові й Товариство з переливання крові і відзначається в багатьох країнах світу)*
- 17** - Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухою
- 20** - День батька (*вважається, що ініціативу свята в 1910 році подала американка Сонора Сمارт, яка вирішила таким чином висловити вдячність своєму самотньому батьку Вільяму Джексону Смарту, який самотужки виховав шістьох дітей. Свято швидко отримало визнання в США, а з часом набуло популярності у світі. В Україні офіційно відзначається у третю неділю червня відповідно до указу Президента від 18 травня 2019 року № 274/2019 «Про День батька»)*

Л и п е н ь

- 6** - Всесвітній день поцілунку
- 11** - Всесвітній день шоколаду
- 20** - Міжнародний день шахів (*відзначається з 1966 року за рішенням Всесвітньої шахової федерації (ФІДЕ). Дата обрана на честь заснування федерації в Парижі 20 липня 1924 року. ФІДЕ об'єднує 173 національні шахові асоціації, в т.ч. Федерацію шахів України з 1992 року, а з 2011 року День шахів святкується в Україні)*
- 28** - Всесвітній день боротьби з гепатитом
- 30** - Міжнародний день дружби (*встановлений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 3 травня 2011 року № 65/275 і відзначається щорічно 30 липня)*

С е р п е н ь

- 8** - Всесвітній день кішок
- 9** - Міжнародний день корінних народів світу (*відзначається з 1995 року за рішенням ООН з метою привернути увагу до корінного населення, якому на своїй праатьківщині загрожує асиміляція. Саме 9 серпня 1982 року вперше відбулось засідання Робочої групи з питань корінних народів*)
- 13** - Всесвітній день шульги (*започаткований, щоб привернути увагу суспільства до проблем, з якими стикаються лівші в світі праворуких, 13 серпня 1976 року організацією Left-handers International. Проголошений у 1984 році Міжнародною конфедерацією шульг. Вперше відзначили 13 серпня 1992 року за ініціативою британського Клубу ліворуких, створеного в 1990-му*)
- 19** - Всесвітній день гуманітарної допомоги
- 21** - Всесвітній день бездомних тварин
- 24** - День народження картопляних чіпсів (*24 серпня 1853 року шеф-кухар Джордж Крам з містечка Саратога-Спрінгс (США) вперше приготував картопляні чіпси, відреагувавши на відмову відвідувача ресторану їсти смажену картоплю, бо шматочки були товсто нарізані. Розлючений кухар тоненько подрібнив картоплю, посипав її сіллю та обсмажив в олії і на його подив клієнт був задоволений. Потім ресторан включив чіпси в меню під назвою Saratoga Chips, що в перекладі означає «саратогські лусочки». А в 1860 році Д. Крам відкрив ресторан, в якому на столах завжди стояли чіпси*)

В е р е с е н ь

- 5** - Міжнародний день благодійності
- 8** - Міжнародний день грамотності (*відзначається відповідно до рішення 14-ї сесії ЮНЕСКО, починаючи з 1966 року. Рекомендувала оголосити 8 вересня Міжнародним днем грамотності і святкувати його у всьому світі Всесвітня конференція міністрів освіти з ліквідації неграмотності, що відбулася в Тегерані у цей день 1965 року*)
- 15** - Міжнародний день демократії (*у 2007 році Генеральна Асамблея ООН на своєму 46-му пленарному засіданні ухвалила рішення щодо щорічного відзначення Міжнародного дня демократії 15 вересня, що було виражено у відповідній резолюції № 62/7.*)

Демократія належить до універсальних і засадничих загальнолюдських цінностей і принципів ООН. Святкування Міжнародного дня демократії – хороший привід звернути увагу на стан демократії у світі та сприяти підвищенню поінформованості громадськості. Дата заснування приурочена до річниці першої конференції демократій)

- 16** - Міжнародний день охорони озонового шару
- 19** - День народження смайла
- 22** - День без автомобілів
- 29** - Всесвітній день серця (*вперше був організований в 1999 році з ініціативи Всесвітньої федерації серця, акцію підтримали ВООЗ, ЮНЕСКО та інші організації. Спочатку День проводився в останню неділю вересня, а з 2011 року – 29 вересня*)

Ж о в т е н ь

- 1** - Всесвітній день посмішки
- 4** - Всесвітній день тварин (*ідея німецького письменника та зоозахника Генріха Циммермана. У 1931 році міжнародний конгрес прихильників руху захисту прав тварин ухвалив пропозицію оголосити 4 жовтня всесвітнім днем тварин. Дата проведення вибрана на честь дня пам'яті відомого католицького священика Франциска Ассизького, який помер 4 жовтня 1226 року і вважається в католицькій культурі покровителем тварин*)
- 11** - Міжнародний день дівчат (*проголошений ООН з метою визнання прав дівчат, відзначається 11 жовтня починаючи з 2012 року*)
- 17** - Міжнародний день боротьби за ліквідацію бідності (*резолуція Генеральної Асамблеї ООН 1992 року*)
- 27** - Всесвітній день аудіовізуальної спадщини (*проголошений на 33-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО у 2005 році*)
- 31** - Міжнародний день економії

Л и с т о п а д

- 2** - Міжнародний день припинення безкарності за злочини проти журналістів
- 11** - Всесвітній день якості (*створений за ініціативою Європейської організації якості та ООН у 1990 році і щорічно відзначається у другий четвер листопада*)

- 13 - Міжнародний день незрячих
- 18 - Міжнародний день філософії (*щорічно відзначається у третій четвер листопада з 2002 року за регламентом ЮНЕСКО*)
- 21 - Всесвітній день телебачення
- ♦ - Всесвітній день вітань
- 30 - Всесвітній день захисту домашніх тварин

Г р у д е н ь

- 2 - Міжнародний день боротьби за скасування рабства (*рішення Генеральної Асамблеї ООН 1949 року*)
- 9 - Міжнародний день боротьби з корупцією (*відзначається з ініціативи ООН 2003 року*)
- 10 - Всесвітній день футболу (*відзначається щорічно за рішенням ООН*)
- 15 - Міжнародний день чаю
- 18 - Міжнародний день мігранта (*цього дня у 1990 році Генеральна Асамблея ООН прийняла Міжнародну конвенцію про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їхніх сімей*)

Використані джерела інформації:

1. Корінний, М. М. Короткий енциклопедичний словник з культури / М. М. Корінний, В. Ф. Шевченко. – К. : Україна, 2003. – 384 с.
2. Мистецтво України : біогр. довід. / Упоряд. : А. В. Кудрицький, М. Г. Лабінський ; за ред. : А. В. Кудрицького. – К. : Укр. енцикл., 1997. – 700 с.
3. Ювіляри 2016 року : календар / уклад. О.О. Ольшанська ; ред. В.В. Писанець ; Запорізька обл. б-ка для юнацтва. – Запоріжжя, 2015. – 20 с.
4. Український інститут національної пам'яті [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://uinp.gov.ua/>
5. УНІАН. Інформаційне агентство [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.unian.ua/>
6. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://mfa.gov.ua>
7. Історична правда [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.istpravda.com.ua/>
8. Укрінформ [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua>
9. Ділова Мова [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.dilovamova.com/>

Комунальний заклад
«Запорізька обласна бібліотека для юнацтва»
Запорізької обласної ради
просп. Соборний, 210; м. Запоріжжя; 69037

Тел.: (061) 708 24 63; 094 936 44 63

Ел.пошта: younglib.zp@ukr.net; oub-zp@online.ua; younglib.zp@gmail.com

Сайт: <http://younglibzp.com.ua>

Приєднуйтеся до нас: YouTube, Facebook, Instagram, Google+

